Høringssvar Vestfold fylkeskommune

Vestfold fylkeskommune takker for muligheten til å gi høringssvar til forslaget om å forskriftsfeste samboergaranti.

Viser til brev fra Helse- og omsorgsdepartementet av 26. august 2019, vedrørende høring om forslag om endringer i forskrift om en verdig eldreomsorg - samboergaranti.

Høringssaken har vært behandlet i Eldrerådet og etter behandling av saken avgir Vestfold fylkeskommune følgende høringssvar:

Vestfold fylkeskommune støtter forslaget om å forskriftsfeste samboergaranti i forskrift om en verdig eldreomsorg.

Eldrerådet har følgende tilføyelse:

Eldrerådet i Vestfold er positive til endringen i §3, ny bokstav i) At par som ønsker det skal kunne bo sammen, men rådet ser store utfordringer dersom den pleietrengende dør. Det er derfor svært viktig at den økonomiske situasjonen hvert enkelt par kommer inn i ved å flytte sammen med ektefelle på sykehjem, tydeliggjøres for alle involverte parter, før avtale om samboerskap på sykehjem eller lignende boformer underskrives/vedtas.

Eldrerådet i Vestfold ber departementet vurdere å nedfelle regler for beregning av kostnader i forskriften.

Begrunnelsen for tilføyelsen er følgende:

Departementets vilje til endring i forskrift om en verdig eldreomsorg ved å forskriftsfeste samboergaranti i sykehjem eller lignende boformer, synes i utgangspunktet som et godt virkemiddel for å ivareta den enkeltes identitet og livsstil/levesett.

Gjennom et langt liv kjenner ektefeller hverandres behov og tanker godt. Ektefelle kan derfor bringe dette inn i hverdagen på institusjonen slik at tjenesten blir best mulig tilrettelagt i samsvar med den enkeltes behov. For mange vil det også være svært viktig å bo sammen/ha tiden sammen, så lenge begge er i live.

Det som uroer er at det i høringsnotatet fra Helse- og omsorgsdepartementet ikke er tatt nok hensyn til det økonomiske når det gjelder ektefellen som evt. flytter med beboeren/pasienten.

Selvkosten i institusjon er meget høy og nesten ingen betaler hva det faktisk koster. I høringsnotatet står det at kommunen kan kreve opptil selvkost, videre at det er opp til kommunen å finne en smidig ordning. Som vi vet, er det mange kommuner som har

et knapt budsjett. For disse kommunene kan det bli svært vanskelig å redusere allerede godt subsidierte utgifter.

Normalt i dag har de fleste egen bolig/leilighet med drifts- og vedlikeholdsutgifter som skal dekkes. Derfor er det særs viktig at den økonomiske innvirkningen kommer klart frem når det tilbys samboerskap på institusjon eller lignende boformer. Viktig at den økonomiske situasjonen forståes.

Tenkt situasjon:

Siri Jensen kommer på sykehjem og hennes mann får tilbud om opphold sammen med henne. Hvis oppholdet blir kortvarig, klarer de fleste å betale for opphold samtidig som de holder orden på faste driftsutgifter i egen bolig.

Men hvis dette blir et langtidsopphold, må ektefellene ta stilling til den økonomiske situasjonen når det gjelder utgifter vedr. egen bolig i tillegg til oppholdsbetaling på sykehjem. Mange vil ikke klare dette over tid og må kanskje selge egen bolig. Hva da hvis Siri Jensen dør og ektefellen ikke fyller kriteriene for vedtak om langtidsopphold i sykehjem?

En kan tenke seg at hvis boligen er blitt solgt så kan barna ha arvet pengene. Ektefellen som må ut av institusjonen, har hverken kapital eller bolig og kan risikere og få en ustabil og vanskelig tilværelse de siste årene av sitt liv.

Dette kan for mange bli en stor og vond opplevelse.